

# UNIVERSITETET I OSLO

## Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MAT 2310 — Optimal kontrollteori.

Eksamensdag: Onsdag 1. juni 2005.

Tid for eksamen: 14.30 – 17.30.

Oppgavesettet er på 3 sider.

Vedlegg: Ingen.

Tillatte hjelpemidler: Sydsæter, Strøm, Berck: Economists' Mathematical Manual, (Matematisk formelsamling for økonomer).

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

### Oppgave 1.

La

$$M = \max_u \int_0^{\pi/2} \left( -x^2 + u + xu + \frac{x^3}{u} \right) dt, \quad (1)$$

der

$$x(0) = 0, \quad x\left(\frac{\pi}{2}\right) = 2 \tan \frac{5\pi}{12} = 2(2 + \sqrt{3}), \quad (2)$$

og

$$\dot{x} = u + \frac{x^2}{u}, \quad u(t) \in [1, 2], \quad t \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]. \quad (3)$$

a) Vis at vi har

$$M = K + \max_u \int_0^{\pi/2} (-x^2 + u) dt, \quad (4)$$

der  $K$  er konstant, og med betingelsene i (2) og (3).

(Fortsettes side 2.)

- b) La  $H$  være Hamiltonfunksjonen til maksimeringsproblemet i (4). (Du kan anta at problemet er ikkedegenerert, så  $p_0 = 1$ .) Vis at  $H(t, x, u, p(t))$  er konkav i  $(x, u)$  hvis og bare hvis  $p(t) \leq 0$ ,  $t \in [0, \frac{\pi}{2}]$ . (Her står  $p$  for den adjungerte funksjonen til problemet.)

Anta at  $(x^*, u^*)$  er et optimalt par for maksimeringsproblemet i (4).

- c) Vis at

$$u^*(t) = \left[ \frac{p(t)}{p(t) + 1} \right]^{1/2} x^*(t) \quad \text{hvis } p(t) < -1,$$

og at

$$u^*(t) = 1 \text{ eller } 2 \text{ hvis } -1 \leq p(t) \leq 0, t \in [0, \frac{\pi}{2}].$$

La  $I_1$  og  $I_2$  være to intervall inneholdt i  $[0, \frac{\pi}{2}]$ , og anta at  $u^*(t) = 1$  for  $t \in I_1$  og  $u^*(t) = 2$  for  $t \in I_2$ .

- d) Vis at

$$x^*(t) = \tan(t + C_1), \quad t \in I_1$$

og

$$x^*(t) = 2 \tan(t + C_2), \quad t \in I_2$$

der  $C_1$  og  $C_2$  er to konstanter.

- e) Vis at

$$p(t) = 1 - \frac{1}{D_1 \cos^2(t + C_1)}, \quad t \in I_1,$$

og

$$p(t) = 2 - \frac{1}{D_2 \cos^2(t + C_2)}, \quad t \in I_2,$$

der  $D_1$  og  $D_2$  er to positive konstanter ( $D_1 > 0$  og  $D_2 > 0$ ).

Forsøk nå å sette  $I_1 = [0, t_0)$  og  $I_2 = (t_0, \frac{\pi}{2}]$  for en  $t_0$  i  $(0, \frac{\pi}{2})$ , i f) og g) nedenfor.

- f) Bestem konstantene  $C_1$  og  $C_2$  i d). Vis at det fins to mulige verdier for  $t_0$ , og bestem  $\tan t_0$ .

(**Vink:**  $\tan \frac{\pi}{12} = 2 - \sqrt{3}$ ,  $\tan(a - b) = \frac{\tan a - \tan b}{1 + \tan a \tan b}$ ,  $32\sqrt{3} = 55.4256\dots$ )

I resten av oppgaven lar vi  $t_0$  stå for den *minste* av disse to verdiene. Nedenfor kan du få bruk for følgende estimat:

$$t_0 \approx 0.575.$$

(Fortsettes side 3.)

g) Vis at konstantene  $D_1$  og  $D_2$  i e) må oppfylle

$$D_2 = \frac{D_1 \cos^2 t_0}{(1 + D_1 \cos^2 t_0) \cos^2(t_0 - \frac{\pi}{12})}$$

Anta nå at  $D_1 = \frac{1}{2 \cos^2 t_0}$ . Påvis at det gir  $p(t_0) = -1$  og  $p(t) < -1$ ,  $t \in I_2$ . Er  $(x^*, u^*)$  likevel en løsning av problemet (med valget  $D_1 = \frac{1}{2 \cos^2 t_0}$ )?

**Vink:** Undersøk om  $u^*(t) = 2$  kan være løsning for  $p(t) < -1$  i c).

SLUTT